

Crna Gora
Ministarstvo vanjskih poslova

P R E D L O G O S N O V E

ZA VOĐENJE PREGOVORA I ZAKLJUČIVANJE
MEMORANDUMA O RAZUMIJEVANJU IZMEĐU CRNE GORE I UJEDINJENOG
KRALJEVSTVA VELIKE BRITANIJE I SJEVERNE IRSKE U VEZI SA ZAPOŠLJAVANJEM
ČLANOVA PORODICE KOJI SU DIO DOMAĆINSTVA ČLANOVA DIPLOMATSKIH I
KONZULARNIH PREDSTAVNIŠTAVA

Podgorica, jun 2019. godine

I USTAVNI OSNOV

Osnov za zaključivanje Memoranduma o razumijevanju između Crne Gore i Ujedinjenog Kraljevstva Velike Britanije i Sjeverne Irske u vezi sa zapošljavanjem članova porodice koji su dio domaćinstva članova diplomatskih i konzularnih predstavništava sadržan je u odredbi člana 15 stav 1 Ustava Crne Gore, kojom je propisano da Crna Gora na principima i pravilima međunarodnog prava, saraduje i razvija prijateljske odnose sa drugim državama, regionalnim i međunarodnim organizacijama, kao i odredbama člana 100 tačke 1 i 4 Ustava, kojima je propisano da Vlada vodi unutrašnju i vanjsku politiku i zaključuje međunarodne ugovore.

II OCJENA STANJA ODNOSA SA UJEDINJENIM KRALJEVSTVOM VELIKE BRITANIJE I SJEVERNE IRSKE

Odnosi Crne Gore i UK se mogu se okarakterisati kao dobri s potencijalom da u narednom periodu budu dodatno unaprijeđeni produbljanjem postojeće bilateralne saradnje. UK je u kontinuitetu pomagala i pomaže Crnoj Gori u ostvarenju njenih strateških spoljopolitičkih prioriteta.

III RAZLOZI ZA ZAKLJUČIVANJE MEĐUNARODNOG UGOVORA

Na osnovu Bečke konvencije o diplomatskim odnosima iz 1961. godine i Bečke konvencije o konzularnim odnosima iz 1963. godine, članovi porodice članova diplomatskih i konzularnih predstavništava, koji čine dio njihovog domaćinstva, uživaju određene privilegije i imunitete, što može biti od uticaja i na mogućnost da obavljaju određenu plaćenu djelatnost u državi prijema. Posljednjih godina je postala uobičajena međunarodnopravna praksa zaključivanja bilateralnih sporazuma kojima se na recipročnoj osnovi reguliše zapošljavanje članova porodice zaposlenih u diplomatsko-konzularnim predstavništvima ili misijama pri međunarodnim organizacijama.

Naime, u savremenim uslovima života sve je češća pojava da u mnogim zemljama bračni /vanbračni drugovi odbijaju da napuste svoj posao da bi pratili u inostranstvo bračnog/vanbračnog partnera, koji je član diplomatsko-konzularnog osoblja ili misije pri međunarodnoj organizaciji. Osnovni cilj je očuvanje normalnog porodičnog života diplomatsko-konzularnih predstavnika i držanje porodice na okupu, uz zadovoljenje profesionalnih i ekonomskih preduslova za funkcionisanje porodica. Efekti rada diplomatsko-konzularnih predstavnika, u slučaju razdvojenih porodica, nesumnjivo su manji od efekata rada onih diplomatsko-konzularnih predstavnika koji rade u okruženju svojih porodica, koje se nalaze sa njima u državi službovanja.

Druga svrha ovih sporazuma je da se krugu lica, koja su obuhvaćena ovim sporazumima, ograniče privilegije i imuniteti kada su u pitanju aktivnosti vezane za obavljanje plaćene djelatnosti, koje bi im inače pripadali prema Bečkim konvencijama o diplomatskim i konzularnim odnosima.

Plaćenom djelatnošću se smatra svaka aktivnost za koju se prima novčana naknada po osnovu ugovora o radu ili drugog ugovora, kojom stranac bez zasnivanja radnog odnosa ostvaruje prava po osnovu rada, koja su regulisana zakonodavstvom države prijema.

Izmjenama i dopunama Zakona o strancima ("Službeni list CG", broj 3/19) definisano je (član 40) da se strancu, koji po međunarodnom pravu uživa privilegije i imunitete, može izdati dozvola za privremeni boravak i rad, ako je to uređeno međunarodnim ugovorom, čime su se stekli pravni uslovi za zaključivanje ove vrste sporazuma.

Crna Gora je u prethodnom periodu navedeno pitanje uredila zaključivanjem sličnih sporazuma sa Belgijom i SAD, a obostrano je iskazan interes i ocijenjeno korisnim da se ovo pitanje uredi i sa UK. Interes za zaključivanje ovih sporazuma iskazale su i druge zemlje koje imaju predstavništva u Crnoj

Gori (Ukrajina, Poljska, Francuska, Mađarska) odnosno u kojima Crna Gora ima svoja DKP (proceduri je zaključivanje ove vrste sporazuma sa Srbijom i Njemačkom).

IV OSNOVNA PITANJA O KOJIMA ĆE SE VODITI PREGOVORI

Sporazumom se na bazi reciprociteta i pod odgovarajućim uslovima, omogućava određenim kategorijama članova porodice članova diplomatsko-konzularnih predstavništava akreditovanih u državi prijema, koji čine dio njihovog domaćinstva - bračnom i vanbračnom drugu/partneru i djeci, koji su kao takvi priznati i registrovani kod nadležnih organa i ministarstva vanjskih poslova države prijema, da obavljaju plaćenu djelatnost u periodu trajanja mandata člana diplomatsko-konzularnog predstavnika.

Postupak zapošljavanja članova porodice člana diplomatsko-konzularnog predstavništva države imenovanja pokreće se tako što diplomatsko-konzularno predstavništvo podnosi zvaničan zahtjev za zapošljavanje ministarstvu vanjskih poslova države prijema, koji, nakon što utvrdi da ne postoje smetnje, u smislu ispunjenosti uslova predviđenih sporazumom, kao i važećim zakonodavstvom države prijema, obavještava diplomatsko-konzularno predstavništvo države imenovanja, preko ministarstva vanjskih poslova države prijema, o odluci donijetoj u vezi sa zahtjevom za obavljanje plaćene djelatnosti.

Sporazumom se definiše da član porodice koji obavlja plaćenu djelatnost neće uživati imunitet od građanske i upravne jurisdikcije države prijema, u skladu sa Bečkom konvencijom o diplomatskim odnosima iz 1961. godine i drugim međunarodnim ugovorima koji uređuju ovu oblast, za radnje ili propuste koje učine u vezi sa izvršavanjem zadataka u okviru obavljanja plaćene djelatnosti.

Definisano je, takođe, da će se država imenovanja odreći imuniteta od krivične jurisdikcije koju uživa korisnik dozvole u odnosu na državu prijema, a u vezi sa bilo kojim djelom ili propustom koji proizilazi iz plaćene djelatnosti, osim u posebnim slučajevima gdje država imenovanja smatra da bi takvo odricanje moglo biti suprotno njenim vlastitim interesima.

U slučajevima kada korisnik dozvole za obavljanje plaćene djelatnosti uživa imunitet od krivične jurisdikcije države imenovanja, u skladu sa odredbama Bečkih konvencija, odricanje od imuniteta od krivične jurisdikcije se neće tumačiti kao proširenje na imunitet od izvršenja kazne, za koji je potrebno posebno ukidanje. U slučaju takvog zahtjeva, država imenovanja ozbiljno će razmotriti zahtjev države prijema.

Sporazum sadrži i odredbe o sistemu oporezivanja i režimu socijalnog osiguranja kojem kategorije lica na koja se odnosi sporazum podliježu dok obavljaju plaćenu djelatnost u državi prijema.

V PROCJENA POTREBNIH SREDSTAVA ZA IZVRŠENJE UGOVORA

Za izvršenje ovog sporazuma nije potrebno da se obezbijede dodatna finansijska/budžetska sredstva.

VI POTREBA USAGLAŠAVANJA PROPISA

Zaključivanje ovog sporazuma ne zahtijeva izmjenu važećih ili donošenje novih propisa.

VII PREDLOG SASTAVA DELEGACIJE I TROŠKOVI PREGOVORA

Memorandum će se zaključiti razmjenom diplomatskih nota, a usaglašavanje će se vršiti diplomatskim putem, pa za vođenje pregovora nije potrebno obezbijediti finansijska sredstva.

**MEMORANDUM O RAZUMIJEVANJU
IZMEĐU UJEDINJENOG KRALJEVSTVA VELIKE BRITANIJE I SJEVERNE IRSKE I CRNE GORE U
VEZI SA ZAPOŠLJAVANJEM ČLANOVA PORODICE KOJI SU DIO DOMAĆINSTVA ČLANOVA
DIPLOMATSKIH I KONZULARNIH PREDSTAVNIŠTAVA**

1. Definicije

Za potrebe ovog memoranduma:

(a) "član diplomatskog ili konzularnog predstavništva" je lice koje nije državljanin države prijema i koje je zaposlenik države odašiljanja u diplomatskom ili konzularnom predstavništvu ili misiji međunarodne organizacije i kojega je kao takvog prihvatila država prijema;

(b) "član porodice", koji je dio domaćinstva člana diplomatskog ili konzularnog predstavništva, je dijete, supružnik, registrovani partner ili nevjenčani partner, ako su službeno priznati i registrovani kao takvi od strane nadležnih organa države odašiljanja i Ministarstva vanjskih poslova države prijema;

(c) "plaćena djelatnost" je svaki oblik plaćenog radnog odnosa, bilo po osnovu samozapošljavanja ili zapošljavanja, uključujući profesionalno osposobljavanje.

2. Odobrenje za obavljanje plaćene djelatnosti

(a) Članovima porodice koji čine dio domaćinstva člana diplomatskog ili konzularnog predstavništva države odašiljanja, biće odobreno, na osnovu reciprociteta, obavljanje plaćene djelatnosti u državi prijema u skladu s odredbama ovog memoranduma i zakona zemlje prijema.

(b) Odobrenje za obavljanje plaćene djelatnosti u državi prijema prestaje da važi po okončanju mandata člana diplomatskog ili konzularnog predstavništva.

3. Procedura

(a) U Crnoj Gori, zahtjev za odobrenje obavljanja plaćene djelatnosti šalje se u ime Ambasade države odašiljanja Ministarstvu vanjskih poslova države prijema. Zahtjev za odobrenje sadrži informacije o porodičnom odnosu/vezi člana porodice (člana diplomatskog ili konzularnog predstavništva) s članom diplomatskog ili konzularnog predstavništva i vrsti plaćene djelatnosti koja će se obavljati, kao i ime poslodavca.

(b) Potrebna procedura primjenjivaće se na način koji omogućava članu porodice da može što prije da započne sa obavljanjem plaćene djelatnosti, a svi zahtjevi koji se odnose na radne dozvole i slične formalnosti biće rješavani u najkraćem mogućem roku.

(c) U Ujedinjenom Kraljevstvu, član porodice koji je dio domaćinstva, kako je definisano u stavu 1, ovlašćen je da radi u skladu sa zakonima i propisima o zapošljavanju Ujedinjenog Kraljevstva, bez dodatnih administrativnih procedura.

4. Građanske i upravne povlastice i imuniteti

U slučaju članova porodice koji su dio domaćinstva i koji uživaju imunitet od građanske i upravne jurisdikcije zemlje prijema u skladu s Bečkom konvencijom o diplomatskim odnosima iz 1961. godine ili bilo kojim drugim primjenjivim međunarodnim instrumentom, taj imunitet se neće primjenjivati u odnosu na bilo koju radnju koja se sprovodi tokom obavljanja plaćene djelatnosti koja spada u građansko i upravno pravo države prijema.

5. Imunitet od krivičnog gonjenja

U slučaju članova porodice koji su dio domaćinstva i koji uživaju imunitet od krivičnog gonjenja zemlje prijema u skladu s Bečkom konvencijom o diplomatskim odnosima 1961. godine ili bilo kojim drugim primjenjivim međunarodnim instrumentom:

(a) odredbe koje se odnose na imunitet od krivičnog gonjenja države prijema i dalje će se primjenjivati u odnosu na svako djelo koje se dogodi u okviru plaćene djelatnosti. Međutim, država odašiljanja ozbiljno će razmotriti odricanje od imuniteta člana porodice koji je dio predmetnog domaćinstva u pogledu krivične jurisdikcije zemlje prijema u slučaju potrebe;

(b) kada država odašiljanja odluči da se odrekne imuniteta, ozbiljno će razmotriti i odricanje od imuniteta člana porodice koji je dio domaćinstva od izvršenja presude, ako se pojavi potreba.

6. Poreski režim i režim socijalnog osiguranja

U skladu s Bečkom konvencijom o diplomatskim odnosima iz 1961. godine ili bilo kojim drugim primjenjivim međunarodnim instrumentom, članovi porodice koji su dio domaćinstva, podliježu poreskom režimu i režimu socijalnog osiguranja države prijema za sva pitanja povezana s njihovom plaćenom djelatnošću u toj državi.

7. Trajanje i prestanak

Ovaj memorandum ostaje na snazi na neodređeno vrijeme. Svaka država ga može raskinuti u bilo kojem trenutku, uz prethodno pisano obavještenje 6 (šest) mjeseci unaprijed drugoj državi.

PREDLOG ZAKLJUČAKA:

1. Vlada je utvrdila Osnovu za vođenje pregovora i zaključivanje Memoranduma o razumijevanju između Crne Gore i Ujedinjenog Kraljevstva Velike Britanije i Sjeverne Irske u vezi sa zapošljavanjem članova porodice koji su dio domaćinstva članova diplomatskih i konzularnih predstavništava.
2. Vlada je prihvatila Memoranduma o razumijevanju između Crne Gore i Ujedinjenog Kraljevstva Velike Britanije i Sjeverne Irske u vezi sa zapošljavanjem članova porodice koji su dio domaćinstva članova diplomatskih i konzularnih predstavništava.
3. Memorandum iz tačke 2 ovih zaključaka biće zaključen razmjenom diplomatskih nota.